

Plan for anleggsutvikling

Nordre Follo idrettsråd skal arbeide for best mulige forhold for idretten i kommunen. Å bidra til anleggsutvikling som møter behovene, er en viktig del av dette. På årsmøtet i september 2020 ble det vedtatt en plan for arbeidet med utvikling av en strategisk anleggsplan. Arbeidet har fulgt denne planen og de senere revisjoner av den. Følgende skriftlige underlag har vært benyttet i arbeidet:

- Innspill fra daglige ledere
- Innspill etter møter med klubbene
- Temaplan fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- Behovsanalyse idrett 2.0
- NIFs planer: Vi vil! og Vi skal!
- Viken IKs anleggsstrategi

Planen bygger på idrettslagenes ambisjoner og de behov som følger av det, samt hvilke utfordringer idrettslagene opplever i forhold til anleggssituasjonen. Planen avsluttes med en oppsummering av de mest sentrale oppgavene idrettsrådet skal jobbe med i de kommende årene.

Ambisjonene for idretten i Nordre Follo

Selv om vi har enkelte store idrettsgrener, er idrettstilbudet i kommunen svært mangfoldig. Som eksempler kan nevnes motorsport, kampsport, dans, orientering, langrenn, ishockey og en rekke ballspporter. Flere klubber har også startet med tilbud om e-sport. Denne bredden er viktig og gir muligheter for de aller fleste til å finne en aktivitet som passer. Samtidig gir dette en utfordring i forhold til anleggssituasjonen. En del av aktivitetene korresponderer godt med skolens behov, men ikke alle.

Det aller meste av idretten i Nordre Follo er barneidrett og mosjonsidrett, dvs at aktiviteten preges av å være primært breddeidrett. Samtidig er det klart uttalt fra idrettslagene at man ønsker å ha god kvalitet, uavhengig av toppidrett eller breddeidrett. Effekter i forhold til folkehelse og sosial tilhørighet vil avhenge av kvaliteten på tilbudene, noe som igjen påvirkes av anleggenes kvaliteter.

Idrettslagene i Nordre Follo er opptatt av å holde kostnadene så lave som mulig. Det å ha tilgang til egnede lokaliteter har sin pris og er en viktig faktor i dette, fordi anleggene spiller en viktig rolle for kostnadsnivået også ved at de benyttes til små og store arrangementer. Hver av disse bidrar til inntekter for idrettslagene, som benyttes til å skape aktivitet og holde kostnadsnivået nede. I tillegg til den sportslige verdien av større arrangementer som tiltrekker seg deltakere fra områder utenfor kommunen, er det verdt å merke seg at disse også bidrar til inntekter for næringsdrivende i kommunen.

Utfordringsbildet vedrørende anlegg

Behovene som idrettslagene har meldt inn i forhold til nye anlegg, kan oppsummeres slik:

- Behov som skyldes for liten anleggskapasitet i dag (alle som ønsker å delta får ikke plass)

- Behov knyttet til at utøverne ikke får nok tid til trening i anleggene sett i forhold til idrettslagenes ambisjoner
- Behov knyttet til uhensiktsmessige lokaler og anlegg som ikke tilfredsstiller de kravene som stilles av dagens utøvere og gitte krav fra idrettsforbund. (kvalitet)

Nasjonale tall for tilgang til anlegg ifht befolkning, viser at Viken ligger lavere enn gjennomsnittet i Norge, og at Nordre Follo ligger omtrent på gjennomsnittet for Vikens kommuner. Dette oppleves allikevel som for lite. Kommunens behovsanalyser fra 2020 beskrev et stort rehabiliteringsbehov for en del av de eksisterende idrettsanleggene. Behovsanalyse idrett 2.0 fra 2021 forsterker dette bildet ytterligere. I løpet av det siste året har det også blitt en reduksjon i forventet kapasitetsøkning i idrettshaller, siden Akershus fylkeskommune har gått bort fra planene om å bygge ny videregående skole og idrettshall i Ski. Det er med andre ord betydelige mangler både i forhold til kapasitet og kvalitet.

Mange idretter har aktiviteter som går året rundt, noe som presser på anleggskapasiteten særlig om vinteren. For eksempel har flere typiske sommeridretter behov for å tilby innendørs trening i vinterhalvåret. Dette gir økende behov for treningstid i hallene og mindre aktivitetsrom. Med den befolkningsutviklingen som er forventet i kommunen, er det helt nødvendig å ha gode og realiserbare planer for både rehabilitering av eller erstatning for eksisterende anlegg og for bygging av nye. Uten dette, vil idrettstilbudet bli svekket, med de negative konsekvenser det kan få. Det er vanskelig å se at en slik situasjon vil gi muligheter for å oppfylle ambisjonene til idretten (f.eks. livslang idrett) og Nordre Follo kommune (f.eks. aktiv hele livet). Da må vi i så fall forskyve en mye større andel av tilbudene over mot aktiviteter som ikke krever anlegg.

Konkrete behov frem mot 2030

Rehabiliteringsbehovet er særlig knyttet til flerbrukshaller, svømmehaller, kunstgressbaner og friidrettsarenaer. Idrettsrådet legger til grunn at eksisterende anlegg med rehabiliteringsbehov, eksempelvis flerbrukshaller og kunstgressbaner, enten blir rehabilitert til akseptabel standard i løpet av kort tid, eller at de erstattes av nye tilsvarende anlegg.

Kommunen har realisert ny svømmehall på Langhus. Det er gledelig at svømmeklubbene har fått til et godt samarbeid rundt bruk av tilgjengelig tid. Dette vil være verdifullt for også å finne gode løsninger i tiden foran oss. For idrettens del, er det verdt å legge vekt på at svømmeidrett tiltrekker seg utøvere med annen bakgrunn og interesse enn de andre store idrettene (f.eks. ballidrettene). Det er derfor viktig at vi opprettholder et godt tilbud til denne idretten.

Når det gjelder friidrett, er status at de eksisterende anleggene gjennomgående er i dårlig forfatning. Det er iverksatt rehabilitering av de mest prekære behovene, men det må finnes mer varige løsninger. Idrettsrådet og friidrettsklubbene er enige om at det må være ett fullverdig stadionanlegg for friidrett i kommunen, supplert med lokale delanlegg. Den totale kapasiteten må opprettholdes. Løpebanen på friidrettsbanen på Ski var planlagt oppgradert i 2025, men kommunen har nå foreslått å utsette dette til 2026. Idrettsrådet er sterkt kritisk til begrunnelsen for denne utsettelsen og har gjort henvendelser til både administrasjonen og politikerne i kommunen for at den planlagte oppgradering blir gjennomført i 2025.

Når det gjelder nye anlegg, enten det er flerbrukshaller, fotballanlegg, nærmiljøanlegg og større innendørsanlegg for fotball og friidrett, vurderer NFIR fortsatt at slike anlegg kan gi et stort løft for flere idretter. Vi mener slike anlegg enten bør løftes opp på regionalt nivå eller at det realiseres

gjennom private initiativ, men tilrettelagt på kommunal grunn. Idrettsrådet vil også se etter muligheter for å koble disse behovene inn mot Viken IKs arbeid med anleggsutvikling.

Med den økonomiske situasjonen som Nordre Follo nå befinner seg i mener NFIR at det er riktig av kommunen å nedprioritere nye anlegg og å prioritere opp tiltak som gjør at eksisterende anlegg blir fullt ut benyttet. Et eksempel her er at det bør bevilges kommunale midler til vinterdrift av fotballbaner som har undervarme. Uten støtte til fyringsutgifter for baner med undervarme vil ikke idrettslagene ha økonomi til å holde banene åpne for trening i vinterhalvåret og mange hundre barn og unge vil miste treningsfasiliteter. Ved å prioritere drift og vedlikehold fremfor nye anlegg mener idrettsrådet at brukerne av kommunens idrettsanlegg for en periode vil oppnå størst nytte av de pengene som investeres i idrett.

På litt lenger sikt er idrettsrådet imidlertid klar på at også nye anlegg må prioriteres.

Finansieringsmodeller

Det er mange forskjellige modeller for hvordan idrettsanlegg bør finansieres eller driftes. Et stort antall mindre og noen større anlegg er eid og finansiert av idretten selv. Men de største anleggene, som flerbrukshaller og svømmehaller, er i hovedsak eid av kommunen. Kommunen har nå iverksatt en modell for lånegaranti til idrettslag som selv finansierer anlegg. Dette reduserer kostnadene for idrettslagene og er et positivt bidrag til anleggsutbygging i kommunen.

Politiske Prosesser

NFIR erfarer at dagens politiske ledelse i kommunen i mange sammenhenger har stort fokus på idrett og idrettsanlegg.

NFIR er positive til det politiske engasjementet, men ser også at det er krevende både for administrasjonen i kommunen og idrettslagene å følge opp de eksisterende utbyggingsplaner under de gitte økonomiske rammer, samtidig med at nye store prosjekter (som treningsanlegg for Norges Fotballforbund) foreslås uten at de økonomiske konsekvensene synes å være avklart.

Når det både jobbes med gigantprosjekter innenfor idrettsanlegg samtidig med at mindre anlegg er planlagt bygget eller rehabilitert kreves det stor grad av samarbeid mellom ulike deler av den kommunale administrasjonen, NFIR sin erfaring i 2024 er at vi fortsatt ser forbedringspotensialet innenfor dette området.

Nytt i 2024

Langhusbadet er åpnet og det meldes om stor aktivitet både fra klubber og benyttes både til skolesvømming, svømmetrening og publikumssvømming. Det arrangeres svømmestevner og svømmekurs og også nye aktiviteter som vannaerobic for voksne blir igangsatt.

På Siggerud er fotballbanen planlagt ombygget til en 9-er bane med nytt kunstgress og prosjektet med Sofiemyr Stadion som arena for toppfotball blir gjennomført i 2025.

Avsluttende bemerkninger

Denne planen ble opprinnelig utviklet i 2021, og er oppdatert våren 2025. En oppdatert versjon legges frem årlig på årsmøtene til NFIR.